

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám, Gergurov-féle házban,
ahova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjak fizetendők.

A hacsmegetti nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik minden vasárnap és csütörtökön.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt.
50 kr. — Egy óra 85 kr.
Egyes szám ára 10 kr., a vasárnapi szám 15 kr.

Előfizetési felhívás

a „Zombor és Vidéke“

XV. évfolyamának
3-ik évfolyamára.

Fölkérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fennakadást szenvedjen.

Hazafias tisztelettel

a
„Zombor és Vidéke“
kiadóhivatala.

Villamos világításunkról.

Ki ne ismerné azt a régi, de jóízű adomát arról a vályogvető ezigányról, aki — hogy társait a mucsai vásárban megelőzze — áldott természetű, jámbor fakójának tüzes taplót dugott a fülébe, amitől aztán ugy neki rugaszkodott a feltűzelt fakó, hogy nem hogy elvágtatott volna a vásárba, hanem meg se állt a hetedik határig. Persze ilyenformán a móré nem érhetette el a kívánt sikert, mert mire a hetedik határból gyalog visszaért a vásárba, szemfüles társai már minden „jó“ üzletet megcsináltak.

Okvetlenül eszünkbe jut ez a história, ha városunk villamos világításának már oly rég hánytvetett kérdését szemléljük, és önkénytelenül is eszünkbe jut, hogy városunk „fakó“-jának (vulgo Amtschimmel) tüzes tapló került a fülébe és most vágtat villamos világításunkkal a hátán egészen a legsötétebb szunyog-utcaig.

Mert bizony tudd meg nyájias olvasó, hogy most már a mi gebénk addig meg sem nyugszik, míg nem lesz az egész városban

olyan világos, hogy a szunyog-utca kakasai, ha csak városunk bölcs tanácsa mindegyik számára egy valódi chronometert be nem szerez, igazán zavarban lesznek az iránt, hogy mikor kezdjék a kukorikolást!

Mi mindig pártfogói voltunk a villamos világításnak, mint minden olyan ügynek, amely a haladással együtt jár, és annak érdekében nemcsak a lapok hasábjában, hanem az erre illetékes közgyűlési teremben is sarkantyuztuk a „fakónkat“, de most már arra kell törekednünk, hogy a tüzes taplót vegyük ki a füléből.

Tudvalevőleg a mult hó utolsó napjaiban tartotta a villamos világítás ügyében kiküldött bizottság szóbeli tárgyalását az ajánlattevőkkel, melynek eredményeként Városov Károllyal, mint a ki a legkedvezőbb ajánlatot tette sikerült is olynemű megállapodásra jutnia, amely a bizottság követelményeinek megfelelt, és némi engedelményekben állott a magánfogyasztás egységárait és kizárólagossági időtartamot illetően.

Mindazonáltal a tárgyalások, sajnos, végleges eredményre nem vezettek, miután a bizottság egyes tagjai a világítást a város egész területére ki akarják terjeszteni, még azon utczákra is, ahol eddig egyáltalában még semmiféle világítás nem volt, de nem is szükséges.

Ilyenformán a városnak 840 izzólámpára volna szüksége, egészen eltekintve az ivlámpáktól, ami pedig olyan többletet képezne háztartásunkban, amilyent városunk közönsége aligha fogna megszavazni.

És azok, akik ezt kontemp-lálták, úgy vélték a dolgon segíteni, hogy a külvárosokban csak

10, illetve 13 gyertyafényű izzólámpák alkalmaztassanak.

Ezeket azonban a vállalkozó csak kevéssel olcsóbban hajlandó szolgáltatni, mint a 16-osokat, miután a közvilágításban — nem úgy, mint a magánfogyasztásban, — nem annyira a fogyasztott árammenyiség, mint inkább az utczalámpákkal járó nagy beruházás, mely egyforma, akármilyen erős fényű lámpát alkalmazunk, játsza a főszerepet. És ebben valljuk be őszintén, a vállalkozó álláspontja indokolt is.

A mi álláspontunk — és azt hisszük, minden felvilágosodott emberé is, ha csak nincs tüzes tapló a fülében, hogy a villamos világítás feltétlenül és elodázhatlanul szükséges, de az, hogy tetemes költséggel olyan utczákat is villamosan világítsunk, ahová Edison geniális találmányának még hire sem jutott, ez fölösleges, nevetséges, meg nem bocsájtható pazarlás volna.

Ha az eddigi 370 pislogó petroleumlámpa helyébe — a melyek a megye székhelyének bizony diszére nem válnak — 4—500 darab 16 gyertyafényű izzólámpát és a főbb tereken néhány pazar világításu lámpát alkalmazunk, akkor közvilágításunkat ugy megjavítottuk, hogy azt a mostanival össze se lehet hasonlítani, a nélkül, hogy ez által eddigi költségvetésünket lényegesen túlterheltük volna.

De ne feledjük egyszersmind, hogy követelményeink nemcsak utczáink jobb kivilágításában összpontosulnak, a magánvilágításban is szeretnénk már a korral haladni, az avult petroleumlámpa helyébe lakosztályainkat modern fényvel elárasztani és ez esorbát szenvedjen az által, mert a ezigány, könyök- vagy zene-utca

nem részesülhet még az ujkor e vivmányában?

Ugyan az ég szerelmére, nem látják-e még be az ugynevezett „intéző körök”, milyen nevetséges szerepet játszanak, ha ilyen szőr-szálhasogatással megnehezíteni akarnak egy oly törekvést, amely elől kitérni egy sem lehet, és ezért intő szavunk csak az: kezdjünk már egyszer haladni a koral, no és ha lesz tulsok pénzünk, akkor engedjük meg magunknak azt a luxust, hogy a szunyog-uteza is villamos fényben tündökljön.

Az országos sport ünnepély előkészületei.

(Saját tudósítónktól.)

— Zombor, július 1-én. —

A július hó 3-iki és 4-iki viadatok alkalmából a Z. S. E. választmánya a következő ünnepi programot teszi közhírré:

Az ünnepély programja!

Július hó 2-ikán.

D. u. 1/24 órákor vendégek fogadtatása a pályaudvaron az előkészítő bizottság által (Birvalszy Péter, Auer Aurél, Birvalszy György, Halasz Jenő és dr. Alföldy Árpád).

6 órákor a pálya megtekintése.

8 órákor: társas vacsora a Vadász-kürt vendéglőben.

Július hó 3-án, pénteken:

D. u. üszó verseny a Ferenc csatornán. Kezdeté pontban 5 órákor.

Este 8 órákor dalár-ünnepély és dilettáns előadás a városi színházban, rendezé az országos sport ünnepély alkalmából a polg. Casino dalárdája, a Tóth-Kálmán-körrel egyetemben.

Július 4-én, szombaton!

Országos atletikai és kerékpár-viadal a löverseny-téren, kezdeté pontban 3 órákor.

Este 1/2-9-ór kor társas vacsora a Vadász-kürtben a díjak ünnepélyes kiosztásával. Utána tánc, melyre csak azok léphetnek be, kik az az napi versenyre jegyet váltottak, különben 1 fnt belépti díj lesz fizetendő.

— A sport-egyesület választmánya még arról is értesíti a közönséget, hogy a péntek délutáni üszó verseny alkalmából a Ferenc-csatorna igazgatósága, a csatorna partjain a Svraka hidtól az üszodáig a kocsi közeledését készségesen megenykedte. Felhívja tehát az egylet azok figyelmét, kik kocsijaikon ohajjták az üszókat a part mentén kísérni, hogy 5 órára már a Svraka hídánál künn legyenek, mivel a verseny ekkor már kezdetét fogja venni, illetőleg a 3 kilométeres verseny indítása ekkor fog a hídán megtörténni.

A rövid távolságú versenyek csak a 3 kilométerverseny után, tehát körül-belül 6 óra 10 perckor veszik kezdetüket s 7 órára már az egész üszóverseny véget ér. A czélvonal és a jury székhelye az üszodánál lesz. Az üszóverseny után a jelenlévő s a még az nap d. után és este érkező vendégek részt fognak venni a dalár-ünnepélyen és a színi előadáson a városi színházban.

— Az atletikai viadali pályája már egészen készen van s a tagok esténként 6 órától kezdve azon rendszeresen trainiroznak nagyszámú érdeklődő jelenlétében. Tegnapi és tegnapelőtt is sokan látogatták meg a trainirozókat s úgy a pálya minősége, valamint sportmanjeink képességeről igen dicsérőleg nyilatkoztak. Notabilitásaink közül ott voltak: Györfly Géza a Z. S. E. elnöke, Zákó István, Raics Lajos, dr. Horváth Ákos bizottsági tagok, továbbá Szemző István, a jury diszelnöke, dr. Tatits Péter, a viadatok rendezője s lelke, Szemző Károly, Molnár Károly főügyész, Halasz Jenő, Zákó Milán orsz. képv. dr. Molnár Gyula stb. stb. — Ma

is számosan, közöttük több hölgy is készül 6 órára kimenni a pályára.

A vendégek közül egyelőre még senki sincs itt városunkban, de a mai reggeli vonattal már egy néhányan, a d. u. 1/2 4 órai és 1/2 8 órai vonattal pedig a versenyzők zöme fog megérkezni. Pénteken érkeznek a szabadkaiak. A legtöbb versenyzőt a ma (csütörtök) d. utáni 1/2 4 órai személyvonattal várják, amikor számos sportbizottsági tag és a jeunesse d'orée is csaknem testületileg a vendégek elé kivonul. Hét 2—2 személyre való szoba a Vadász-kürtben és 2 két-két személyre való szoba az Elefántban áll a vendégek rendelkezésére, ezenkívül dr. Molnár, Kesmárky, Raics, Baky Lexi, Halasz és Khloyber urak néhány vendég elszállásolását magukra vállalták, amely szíves vendéglátásukért nekik a sportegylet választmánya ezuttal is köszönetet mond.

A nagyközönség.

A verseny iránt a nagyközönség sorai-ban már eddigé is oly óriási az érdeklődés, hogy bátran megjósolhatjuk, hogy szép idő esetén egész Zombor künn lesz a verseny pályán, hogy a férfias erő és ügyesség nemes mutatványaiban gyönyörködjék. Különösen pedig roppant nagy az érdeklődés hölgyeink körében, akik úgy az üszó, valamint az atletikai versenyekre teljes számban elmennek, a szombat esti táncestélyen pedig okvetlen részt vesznek. Az hisszük, ezuttal lesz alkalmuk hölgyeinknek meggyőződni arról, hogy az atléták nemcsak a pálya porrádján, de a táncteremben is becsülettel megállják helyüket.

A versenyzők klasszisa.

Az üszó versenyekben három kiváló fővárosi erőhöz lesz szerencsénk, Hochstein, Kugler és Galhoz. Mindhárom kitünő üszók rövid distanciára. Mi a rövid vonalú üszásban az első díjat Kuglernek jósoljuk meg, kinek igen erős ellenfele lesz Hochstein. Gaál Daniel a harmásrhegyi kitünő üszó aligha nem biztosra veheti a 402 1/4 méteres üszást.

TÁRGZA.

Comme il faut.

Irta: Baedeker.

Az írónak, főleg ha társadalmi kérdéseket foglalkozik, olykor leveleket hoz a posta, — anonim leveleket, amelyek abban különböznek egymástól, hogy részben ajánlva vannak, részben csak bérmentesítve (bérmentetlen leveleket tudvaleőleg nem fogad el a szerkesztőség); s abban hasonlítanak egymáshoz, hogy a küldők barátságos bókók kíséretében azt írják a szerzőnek, hogy igaza van.

Ah, mi kellemes ezt olvasni!

Most is, hogy az uri emberekről írtam a minap cikkelyt, kaptam néhány ilyen lekötelező episztolát, amelyek azonban nemcsak az ajánlás és bérmentesítés dolgában tértek el egymástól, de abban is, hogy e szeretetreméltó levelek írói közül egyik-másik nem érte meg a cikkelyemet. Nem épen nagy szerencsétlenség, amely a legjobb Muzsákkal rokon irókkal is nem egyszer megtörtént, de mégis bánat a félreértés és sietek azt eloszlatni, a mennyire tölem telik.

Az egyik névtelen levél írója (remélem: írónője) köszönetet mond, hogy közöltem a comme il faut ember személyleírását; igéri, hogy fiait abban a szellemben fogja nevelni, melyet az én soraim „lehelnek”, s reméli, comme il faut-emberek válnak belőlük.

Tiszta szívből kívánom, asszonyom, hogy azokká legyenek. Comme il faut-emberekre is van szükség Magyarországon. De bocsásson meg, kérem, — abban a szerény cikkben, amelyet vagy én írtam rosszul, vagy pedig ön olvasott hibásan, szó se volt comme il faut emberek-ről. Uri emberek-ről folyt abban a beszéd. S ez két egészen különböző fajtája a halandóknak, s a közöttük levő különbségeket ohajtom most tárgyalni abból az alkalomból, hogy a kérdéses levél írója a „homo sapiens” e két válfaját össze-tévesztette.

Megírtam a mult izben, hogy gondolkozás teszi az uri embert, s ha most hirtelenében hangsúlyozom, hogy a comme il faut-embert meg a modor teszi, akkor mindjárt világos, hogy a kétféle ember csak annyira hasonlít egymáshoz, mint egy jött a bókhoz.

Jól tudom, hogy az idézés már félig-meddig kiment a divatból, — most inkább az a szokás, lemásolni valamit egy vagy több könyvből s eredetinek adni ki, — mégis nem tehetem, hogy ne citáljak egy pompás műből néhány rövidke sort, amelyekből értesülni fognak, hogy egy igazán nagy író miként jellemzi az uri embert. Azért, mert ilyen idejét mult dolgot tesztek, önök talán azt fogják találni, hogy nem vagyok — comme il faut. Tessék! Sértésnek csak azt venném, ha azt mondanák, hogy nem vagyok uri ember. Az uri ember ugyanis néha nem

öltözik a legujabb divat szerint, s talán sok más apró dolgot se cselekszik úgy, amint azt a külső illendőség parancsoló kódexe előírja, de azért néha cital jó írókat, mint például most én a halhatatlan Thackeray-t, akinek a nevet bizony nehéz kimondani, s aki Hiuság Vására című regényében így szól az uri emberekről:

„Ezek nem is oly gyakran fordulnak elő, mint képzelnök. Ki tudna ismerősei közt sok valódi uri embert találni, — kik nemes célra törnek, kiknek igazságszeretete állandó s nemcsak állandó, hanem a maga nemében magasztos is; kik bátran szembe néznek a világgal, egyenlő rokonszenvenvel viseltetnek nagyok s kicsinyek iránt? Száz embert is ismerünk, kinek kabaftja jó szabású; többeket, kik finom magaviseletűek; talán egy pár olyan boldog lényt is, kik a legfelsőbb körökben mozognak, — de hány valódi uri embert? Egyik kezünkön is kiszámíthatjuk.”

Igen bizony, kedves olvasóim, sokkal több a comme il faut-ember — bár ez sincs tulsok — mint az uriember. A jómodoru, ki társaságban illendően viselkedik, comme il faut-számba szokott menni. S a társaságnak nincs is többre joga, mint csak arra, hogy azok, akik benne mozognak, tartsák meg ama törvényeket, melyek ott és abban az időben kodifikáció vagy szokásjog alapján érvényben vannak. A társaság nem vizsgálja a szívet, csak a modort, s a legnemesebb indulatú ember se kell neki, ha az nem

Ő valaha Magyarország legjobb úszói közé tartozott, de később Tomcsákot is, Balogot és őt is leszorította a fiatalabb gárda. Érdeklődéssel nézünk holnapi szereplése elé. A zombori kis Auer is okozhat némi meglepetést a 70 méteren. A hosszú (3 km) disztanciás elsőséget ifj. Szemző István viszi el alighanem. Kesslerrel és — amint hírlík — Szalayval szemben azonban még sem tanácsos neki elbiznias magát.

Az atletikai és tornaszámokra hazánk legjobb erői küldték be nevezéseiket. A 200 méteres egyleti versenyre Fernbach Hanzinak van a legtöbb kilátása. A 100 yardos bajnok biztosan Sturzé, a Budapesti Torna Club elsőrangú futója, ki legjobb 100 yardosaink egyike. A zombori Simics azonban meglepetést hozhat (természetesen csak Sturza mögött). — A sulydobsban nevezett három első rangú dobók. A hőmezővasári helyi Szilágyi Gyula, az ország legjobb sulydobója, ki a M. A. C. ezredéves versenyén Budapesten 7¼ kgrnos vasgolyóval 10 méter 95. cent. dobott. Utána következik a második legjobb sulydobók Schelling Ödön, az ó-budai Torna Egylet tagja. Ő Szilágyi után a legjobb, de Réty Pál bajnok, ki három-négy év előtt egyike volt legjobb sulydobóinknak, esetleg megnehezíti neki a küzdelmet. Egyáltalán igen érdekes dolog ez, és már előre is felhívjuk közönségünk figyelmét Réty Pál bajnokra, a magyar Atletikai Club tagjára. Ő mintegy öt év előtt az ország legjobb atlétájaként jelent meg pályáinkon s annak idején alig egy vagy kétszer tudták csak második helyre is szorítani. Ő volt valaha a legjobb magyar közép vonalú sík, gát és akadály futó, (még csak meg sem közelítették) továbbá a legjobb táv és magas ugró ő volt s úgy szintén a sulydobsban is a legelső között volt. Réty, a mióta a magyar Atletikai Club bajnokságát a gátfutásban elnyerte, nem igen szerepelt többé a nyilvánosság előtt. Ez idén lepett fel az ó-budaiak pentatlonában s most ide Zomborba jön le, kiváló egyének-

kel összemérni erejét. Valóban a legnagyobb érdeklődéssel nézünk ezuttal az egykori legjobb magyar atléta szereplése elé, vajjon ki fogja-e állani a versenyt az újabbakkal? Réty Pálnak a bátyja is közibénk jön: Réty Menotti, a Bpesti Torna Club tagja, de csak mint zsűri-tag fog szerepelni. Ő a legjobb magyar birkosó, kitűnő tornász s egyike a legerősebb atlétáknak. Fél kézzel kitolja a 70 kilót s két kézzel a 100 kilót.

A tornaversenyben a két legjobb magyar tornász, Kakas Gyula „a kis Kakas” a Magyar Testgyakorlók Körének tagja és Margalits Ede, a Budapesti Torna Club és a Z. S. E. tagjai fognak küzdeni az elsőségért. A kiválók közül itt lesz még Müller Dávid és többen.

A távugrásban jelenlegi legjobb távugróinkkal Sturzával fog megmérkőzni Réty Pál, ugyszintén a magasugrásban kiváló ellenfele lesz Egerváry.

A távfutásra is van 3 első rangú erőnk, kik Zacher Gusztó (a magy. Atl. Cl. tagja) után Malciner (M. T. K.) mellett legjobb távfutóink s ezek: Hegyi Károly, a Magy. uszó Egylet ifjú tagja és Malaky János a Budap. Torna Cl. tagja. Az elsőség azonban alighanem Hegyire lesz.

A diszkosz dobásban Gillemot Ferenczöl (Budap. Torn. Cl.) várunk sokat. Ez univerzális all round athléta a birkozásban is nevezett. Kemény ellenfelei lesznek azonban neki Schelling Ödön (Óbud. Torn. Egly). Agyits Iván és különösen Bosznay Dezső (Zomb. Sp. E.) Bosznay iskolázott birkozó s azonkívül igen erős. Legerősebb ellenfele lesz neki Schelling. A könnyű súlyú birkozásban Auer Aurél (Zomb. Sp. Egly) képességgel bír arra, hogy győztessé legyen, ha csak a „kis kakas” a 37½ centiméteres karfától és Müller Dávid kemény izomzatától meg nem ijed. A szegedi vendéget, Mosonyi urat nem ismerjük s ép ezért ítéletet róla nem is mondhatunk.

A kerékpár versenyeket majdnem biztos, hogy Klimkó Lacika (Magy. testgy.

köre) viszi el. A többi mind messze mögötte marad.

— A vívó versenyben csak zomboriak indulnak. Sokat reméllünk Alföldytől, már mint, ha igyekezni fog védeni és visszavágni és nem közbe vagdálni, ami kezdő vívóknál ugyan csak gyakori.

Erőnk mind szemzeneszedett sportszámok s közönségünk ritka dolgokat fog látni, ha ezt a szép, a maga nemében páratlan alkalmat el nem szalasztja. — Julius 4-én, szombaton a verseny pontban 3 óraker kezdődik.

Gladiátor.

A helyzet.

Hogy milyen kuriózus ma Magyarországon a politikai helyzet, annak illusztrálására közöljük itt egy bécsi és egy müncheni lapnak erről szóló cikkeit, melyek legutóbbi számaikban e kérdéssel foglalkoznak.

A cikkek a következők:

— Mi lesz aztán?

A N. W. T. írja tegnap megjelent számában:

Egy magyar államférfi, a kinek tekintélyét senki kétségbe nem vonja, a kinek méltósága a pártok felett áll, a nélkül, hogy a szabadelvű párttal és a liberálistussal való rokonszenvezését elitkolná, egyik munkatársa előtt kifejtette nézetét a jövő elé és lebegő kérdés felett: „Mi lesz aztán?”

— Tagadhatatlan, mondotta az államférfi, hogy a képviselőház meglehetősen nyomott hangulatban kezdte meg szűnetét. A bizonytalanság ezerte nehezedik mindenikre, pártkülönbség nélkül: az ellenzéki pártokra, melyek szakadásuk és szétmállásuk tudatában szomorúan néznek a jövő elé és reszkednek az elmaradhatatlan új választásoktól, mely rájuk nézve a végítélet napjává válhatik, de a kormánypártokra is, mert ezek vágyva várják az új választásokat, a melyekből majd megiffjodva és megerősödvé kerülhetnek ki, de a mely választások a ház elnapolása következtében ismét bizonytalan időre halasztattak el. A kormánypártiak óhajják az új választásokat, mert a hangulat az országban ez időszert volna rájuk nézve a legkedvezőbb. Hiszen ők mindent

tudja jól viselni magát benne. Az uri ember cselekedeteit a szív diktálja, a comme il faut-emberét az illem-törvény. Ez a lényeges és főkülönbség.

Bizonnyára az embernek ideálja — s nekem már volt szerencém találkozni ilyen férfival — ki az uri ember erényeit egyesíteni tudta a comme il faut-embernek jó tulajdonságaival. De hát — ki tehet róla? — ez nagyon is ritka vegyület. A borsónagyságu gyémánt s mindennapos dolog, mégis többször fordul elő, mint a szívbéli kitűnőség és modorbéli jelesség e szerencsés harmoniája.

Ha belépsz egy előkelő szalonba s ott hatvan meghívott vendég közt — mondjuk — harminc ferfit találsz, igen valószínű, hogy e harminc közül legalább huszonheten lesznek olyanok, akikre azt szokás mondani: comme il faut. Azaz tudják, minő nyakkendő-t kell feltűzni minden alkalomra; tisztában vannak mindenkor, hogy kiknek dukál a „nagyságos” és kiknek a „méltóságos” címzés; pontosak abban, hogy mennyi ideig, hány percig kell tartani a látogatásnak, amelyet tesznek; ismerik a névjegy-törvényeket, a bemutatás szabályait és mindazokat az apró regulákat, amelyeknek foglalata a code du savoir-vivre. Szóval: kilencz tizedrésze ezeknek az uraknak egészen úgy viselkedik, amint abban a társadalmi körben, amelyben élnek, elő van írva. Ellenben e harminc között valószínűleg találsz három olyat, akik fehér nyakkendőt kötnek, amikor

feketét kellene (és viszont); akik merő gondatlanságból — comme il faut-ember soha se gondolton — az V. rangostályu urat mutatják be a VI. díjostálybelinek; akik tíz perccel rövidebb ideig maradnak valahol, mert ott rosszul érzik magukat, vagy tíz perccel tovább az ellenkező okból; s akik azt is megeselekszik egy plebejusnak a vakmerőségével, hogy a szegény elhanyagolt nevelőnt mulattatják, nem pedig a gazdag örökösnt, a kit neki „osztot” ki a háziasszony jóindulata stb. Szóval: a gyűtizedresze ezeknek a frakkos uraknak nem lesz comme il faut.

Ellenben, ha végitekintesz ezen az uri társaságon, talán csak három olyant fogsz találni, aki törődik valamit az emberiség jogaival és érdekeivel; aki e mondain társalgás közepette valami jótetre gondol, melyet ő legelőszérűbben névtelenül fog végrehajtani; aki mindenkit érdeme szerint becsl meg, s az érdemeseket érdemükön felül; aki többre tartja a rendjel nélküli derék embert, mint a dekorált szélhámost; aki nem hizeleg senkinek azért, mert gazdag, de nem is irigyli őt a vagyonáért. Csak három olyan egyént fogsz találni, aki hasonlít a Thackeray uri emberéhez, aligha többe. S rá fogsz ezen alkalommal jönni, hogy legalább is tízszer annyi comme il faut-ember van a világon mint uri ember. S hogy mennyire nem egyező fogalom ez a kétféle alak, az még jobban ki fog tűnni akkor, ha — ami bizony könnyen megeshetik — ez a három uri

ember véletlenül épen az a három lesz, aki nem tudja még azt se (vagy ha tudja, nem törődik vele), hogy mikor kötnek fehér és mikor fekete nyakkendőt.

No, ez nem lesz épen így, mert rendszeren az uri emberek is adnak valamit az etikettre, de váratlanul így is történhetnek s akit az én megboldogult kedves barátom, Thackeray, mutat be uri emberként az olvasónak: Dobbin őrnagy, az épen ilyen volt. Vajmi keveset adott a külsőségekre s jó szíve bizony egy igen kopott katonaköpenyeg alatt dobogott.

A jó szív s a jó gondolatok, melyek Vauvenargues szerint a szívből jönnek, tezik az uri embert. Az az osztrák herceg például, aki Beesben ez idő szerint egy fagyűlöletet hirdető politikai pártot vezet, bizonnyára egészen comme il faut-ember, s az udvarnál is úgy viselkedik, amint azt egy hercegi koronával ékeskedő férfiutól joggal elvárhatjuk, — de fenyés disz-kabátja, vagy a rendjelekkel cifra frakkja alatt aligha lüktet olyan nemes szív, mint a Dobbin őrnagyé. S bármilyen furesán hangzik is, kimondom: L. herceg comme il faut-ember, de nem uri ember. Mert az ilyen ember, mint a multkori cikkben mondtam, nem gyűlöl. Nem gyűlöl egyes egyént se, annai kevésbé egyes fajit vagy társadalmi osztályt. Az uri gondolkodás az egyenlősítésben áll, abban a törekvésben, hogy mindenkit, akinek érdeme van, magához emeljen. A mi ép ellenkezője annak az irányzatnak, amelyen a comme il faut-élet

megtettek, sőt még többet, mint a mennyit ígérték és a mire programjukban magukat kötelezték. Törvényerőre emelték az egyház-politikai javaslatokat és az igazán írtó költségvetési vita után még egész sorozatát hajtották végre a legnyomósabb reformoknak: megalkották a közigazgatási bíróságot és teljesítették az ellenzéknek régi, bár komolyan sohasem gondolt óhajátását, a kuriai bíróságot választási ügyekben. Ez a törvény persze még nincs betetözve, meg kell még fordulnia a főrendiházbán is, a hol többséget roboroznak az úgynevezett szöszékpáragrafus ellen, mely a káplánok működésének szabta határt.

De akár győz ez a javaslat a főrendiházbán, akár nem, a kormánypartiak ma tiszta lelkiismerettel és büszke öntudattal léphetnek választók elé és hivatkozhatnak arra, hogy a király és a nemzet közti renek egyetértés, a hazafias és fenkőt milleniumi hangulat a kormánypart műve; de tudják azt is, hogy az ellenzéknek akár az esetleges őszi ülészekben, akár a jövő évi költségvetési tárgyalásnál, vagy a kiegyezési tárgyalásnál, nem lesz sürgősebb dolga, mint az, hogy a hangulatot az országban alaposan tönkre tegye. A Balkánon és Kis-Ázsiában még soha annyi kegyetlenség nem történt, mint a mennyit a parlamentben a kormányra és a kormánypartra fognak ráfogni, a mint a választások már a küszöbön lesznek.

Persze, akár most, akár ősszel, akár a jövő tavaszon lesznek a választások, a sok ráfogás nem fogja megakadályozhatni a kormánypart győzelmét. Nincs a magyar parlament tradíciói közt, hogy egyik párt felváltsa a másikat. Mindig egy és ugyanaz a párt volt, a mely új elmekkel megerősödve és más, életre nem képes elemeket magától kidobva, győzelmesen került ki a választási harcából és így a kormánypartnak és a liberalizmusnak még sokáig nincs oka arra, hogy bánkódjék és aggódjon. A század Magyarországon a liberalizmus jele alatt fog eltűnni és ugyane jel alatt fog az új század megszületni.

E kérdésnél fontosabb azonban, hogy a kormánypart az új választások után lehetőleg nagy számarányban és lehetőleg sok független elemmel gyarapodva térjen vissza,

a kikre ne lehessen ráfogni, hogy a kormánytól várnak valamit és hogy a választás költségeit a mandátum árán akarják visszaszerezni. Akkor aztán a kormánypart igazi támasza lesz a kormányának, meglesz benne a vonzó erő, mely a legnagyobb feladatok teljesítésére képesíti, meglesz az az ereje, mely a legnagyobb problémák megoldásához szükséges. Hogy a kormánypartnak ily megerősödése a választások előtt nem lehetséges, azt a körülmények régen bejagolták, az úgynevezett fuziót az ellenzéknek komolyan nem is óhajtották. Csak a nemzeti partnak és a Szaparyknak egy kis része látszik úgy viselkedni, hogy a választásoknál akárhogy átszusszék. Csak mikor az új mandátum zsebükből lesz már, csak akkor fognak igazán szint vallani és senki sem fog csodálkozni azon, ha e két csoportból a néppártnak tulajdonképpen újoncjai fognak kikérülni.

A néppártnak az országgyűlésen való esetleges feltűnése azonban semmiesetre sem ruházandó fel tulságos fontossággal, a kormánypartnak azonban legkevésbé kell felülni a néppárttól, mert a nép nem csatlakozik hozzá önszántából, az értelmiség pedig, néhány fanatikustól és szimulánstól eltekintve, restelkedik, hogy velők közös ügyet csinálnak. Igen üdvös dolog az, hogy ezt a pártot antiszemita lerakódó helynek ismerték fel, mely itt sohasem gyökeresedhetett meg, mert ezt az irányt az antiszemita köpenyke daczára magyarellenesnek ismerték fel, még pedig joggal.

Ha azt kérdezik: mi lesz aztán? Még egy másik fontos tényezőt kell figyelembe venni és ez az aratás. Ha az aratás jó lesz, — jó lesz a kormány is, a költségvetés is és a kiegyezés is; mert a bőségben uszó magyar jóvialis ember, a ki meghallgatja az okos szót. De ha a kicsinyek és a középeke családok aratási reményeikben, ugy elkeseredésükben játéklabdáivá lesznek az iparszerű igazatónak, ugy a kormány okozta a felhőszakadásokat, a jégverést, a sáskajárást, a filokszérát, a rozsdát és fergeket, mindenfelett pedig az Ausztriával kötött egyezséggel az alacsony buzaárakat. Ugy látszik azonban, hogy a jó isten, a kit nálunk a magyarok isteneknek mondanak, a vizet nem hajtja az ellenzék malmára. A millenni-

umot ünneplő magyaroknak dus aratást ad és a kormánypartnak alkalmat fog nyújtani, hogy az őszi ülészeket üdvös módon előkészítse.

A magyar országgyűlés elnapolása.

A müncheni Allg. Ztg. Budapestről, június 25-iki kelettel ezeket írja:

Dal és ének nélkül — még az elnöknek a képviselőkhez intézett bucsuja és ezeknek viszontköszönete is elmaradt — a magyar képviselőház szeptember 3-ig elnapolta ülését. Erre szomorú bucsuzás következett, mindenkire az a nyomasztó érzés nehezedett, hogy a végnek itt a kezdete. A szeptember elejére való újabb egybehívás szokatlan jelentőség és általános arra magyarázzák azt, hogy a minisztérium a kormányprogramnak még az utolsó pontját, a büntető eljárásról szóló törvényjavaslatot is el akarja intéztetni, hogy az országgyűlést feloszlassa és a még ez évben megéjtendő új választásokhoz megehesse az előkészületeket.

E nézet szerint a választások október végén, vagy november első felében történnek meg. Határozottan azonban ezt nem lehet állítani, mert a kormány részéről nem történt semmiféle nyilatkozat, a „beavatottak” pedig eltérő véleményen vannak. Az októberi vagy novemberi választásoknak, eltekintve a kedvezőtlen időszaktól, még az a nagy hátrányuk is volna, hogy az új parlamentnek költségvetési provizorium megszavazásával kellene működését megkezdenie.

Ha ellenben az országgyűlés törvényes befejezése, vagyis 1897 február közepéig együtt marad, majdnem biztosra vehető, hogy az 1897-ik évi költségvetés még újév előtt rendes módon elintézteték. Röviddel a választások előtt maskülönben nem igen skrupulózus ellenzékünknek sincs kedve az obstrukción.

Legyen hát bármint is, tény az, hogy „a hon atyái” ezuttal nem valami emelkedett öntudattal térnek vissza választók körébe. Erre sem a mult, sem a jövő nem nyújt okot.

A milleniumi ünnepek a bódító, valósággal farsztó mozzanatai sem amíthatnak el a tekintetben, hogy az országgyűlés, tíz havi munkálkodása daczára, ezuttal igen keveset tett az ország javára és hogy a köz-

törvényei épültek föl. Itt csupa rang- és etiketi-kérdés; ott az egyenlőség princípiuma az uralkodó vonás. El lehet mondani, hogy a magyar gentry, midőn abban a dicsőséges évben eltörölte a jobbágságot és a polgárokat és parasztokat magához fölemelte, uri módon járt el. Akkoriban a magyar nemesség igazán csupa uri emberekből állott. Kár, hogy sokan ebből a szép kompániából annyira elzúllottak, hogy ma már csak comme il faut-emberek.

Bizonyára igen kellemes dolog ilyenek közt élni; társaságunk ép oly övszer a durvaságok, mint a párba intézménye a becsületsértések ellen. Szalon nélkülök képzelhető se volna s ha odamegyek, őket keresem ott. De a családomba csak uri embert fogadok be szívesen s ha lányom lenne, csak olyan férfiakat mutatnék be neki, akik igazán uri emberek. Ha aztán még mellesken comme il faut-k is, annál jobb. De nem szeretném, ha egy comme il faut fiatal-embernek néhány ragyogó tulajdonsága a lányom szeme előtt elhomályosítaná egy valódi uri embernek kevésbé tündöklő, de tartalmasabb szívbéli kvalitásait.

Minden ember iparkodjék lehetőleg comme il faut lenni. Amiből ez áll, az megtanulható s nagy előnyére van mindenkinek, aki a társaságban él. S az olyan számára, aki nem comme il faut, csak akkor van méntség, ha uri ember. Máskülönben nincs. Mert a társaságot — abban az értelemben, ahogy a szalon érti — a comme il faut-emberek tartják fönn és együtt. Nélkülök nagyon kellemetlen volna ott élni, s érzékenyebb természetű emberek hamar

megszóknének onnan az utcára vagy éppen — az erdőbe.

Hanem a társaságot — amint azt a szociálpolitika értelmezi — nem a comme il faut-, hanem az uri emberek fogják egyszer újból megállapítani és föntartani. Csak az uri emberek emberszeretete lesz képes valamikor arra az aldozatra, hogy a vénülő társadalmat egészségesebb gazdasági alapokra fektesse. Abban a nagy küzdelemben igen csekély szerep jut majd azoknak, akik nem dicsekedhetnek egybebel, csak e csinos jelzővel: comme il faut. Akkoriban a formák vajmi keveset fognak számítani, a tartalom lesz a lényeges. Az uri emberek nyájás szeretete fogja megteremteni az új társadalmi rendet, amelyben új szabályai lesznek az etikettnek is. S ki tudja, comme il faut-nak nézik-e majd akkor azt a pompás magaviseletű urat, aki most egészen kifogástalan? Lehet, hogy akkor nem az lesz comme il faut, ami mostan. Az uri ember jellemvonásai ellenben állandók, s az uri gondolkodás érvényre jut mindenütt, ahol becsületes érzületű és finomlelkű emberek vannak, míg a comme il faut-magaviselet csak abban a körben, ahol e modor szabályai uralkodnak.

Egy égen előkelő és jóízű hölgytől hallottam ezt a mondást: Rettenetes dolog olyan emberekkel társalogni, akik nem viselkednek „comme il faut”, de uri emberekkel érintkezni: valódi élvezet.

Ugy van. A comme il faut emberek érénye csak negatív, — amelyet csak akkor érezünk és emlegetünk, amikor nincs. Az uri emberek érénye ellenben pozitív, amely-

ben gyönyörködünk, amelyből erkölcsi tápot szívunk, ha jelen van. . . .

. . . Záródkul egy kis példa, mely élénk világitásba helyezi az uri és comme il faut embert.

A mult hét valamelyik bálján feltűnt egy urnak, hogy egy cpen nem csinos s nem is egészen fiatal leányt senki se hív táncra, pedig meglátszott egész magatartásán, a zene üteme szerint mozgó lábain és vágakozó szeméin egyaránt, hogy nagyon szeretne keingőzönni. Bemutatta magát a leánynak, elkérte tőle az első négyest, körüláncolta vele a termet s látván, hogy annak igazi örömet okoz, rendre megkérte az ismerőseit, hogy szintén mutassák be magukat neki s kérjék föl egy-egy fordulóra. Ez urak közt volt egynehány, aki nem volt hajlandó ez „áldozat”ra, mert a kérdéses hölgy nem volt se szép, se fiatal, sőt talán még gazdag se. Ezek bizony nem voltak uri emberek, sőt — sajnállalatt mondom — comme il faut-urak se voltak. Mások nyájás arccal közeledtek az egyre élénkülő lányhoz és táncoltak vele az est folyamában néhányszor. Ők bizonyára igen szépen viselkedtek és becsületesen kiérdemelték a comme il faut-jelzőt. Az pedig, aki e szegény elhanyagolt hölgyet először tüntette ki s továbbra is törődve sorsával, rábirta a barátait, hogy ők is foglalkozzanak vele; aki emberszeretől jóindulattal boldog mosolyt csalt e halovány női arcra; ez a minden érdek nélkül lovagias, csak nemes szívére hallgató férfi — ez *uri ember* volt.

állapotokban nagyon is sok a kívánni való, kiváltkép a gazdasági téren mutatkoznak veszteljes felhők.

A hat hónapig tartott, gyakran nagyon is zajos budgetvita nem elégitett ki senkit. A mit egyebet alkotott a törvényhozás, az nagyon jelentéktelen és magán viseli az elhamarkodottság, a rögtönzöttség jellegét. A közigazgatási bíróságokról szóló törvényeknek nincs alapja feléle és nincs biztosított függetlensége fölfelé. A kuriai bírásokról szóló törvényvel egyetlen párt sincs megelégedve és a főrendiházban nagy támadásoknak lesz kitéve.

Egyetlen párt sem tekinthet bizvást a jövő elé. Nagy változások lesznek, annál is inkább, mert a közjogi alapon álló partok egyesülése nem sikerült. A különben is igen tevékeny néppártnak nagy segítségére jött az instrukció, melyet a püspökök ügyeit és tanácskozásait intéző kongregáció bocsátott ki Magyarországra érkeikhez, püspökeikhez és egyéb ordinátusaihoz. Fontos az, hogy az instrukciók teljesen megegyeznek a néppárt programjával és e párt bátorítására, buzdítására szolgálnak. A kormányparti sajtó ez instrukcióban Agliardi bucsuját látja, a melyben a volt bécsi nuncius meg akarta torolni mindazt a sok kellemetlenséget, mely őt mult évi magyarországi látogatása alkalmával érte.

Ugron Gábor Ó-Becsén.

Ó-Becse, 1896. június 29.

Hétfőn délelőtt rendkívül érdekes népgyűlés színhelye volt városunk. A reggeli vonattal érkezett Ugron Gábor, Tompa Antal ó-kanizsai és dr. Visontai Soma ujvidéki képviselők kíséretében. Az indóházban nagy néptömeg várta a képviselőket, köztük sokan a közel vidékről. A képviselőkkel dr. Balla és dr. Nemes ujvidéki ügyvédek és jöttek. A fogadtatásnál sajnálatos eset fordult elő. Milassin ügyvéd a kilepő Ugronnal kezét szorított és készült üdvözölni, mikor dr. Szilágyi ügyvéd feltűnő módon eltolta is ő fogott az üdvözlő beszéde. Ez nagyon kellemetlenül hatott, úgy az érkező képviselőkre, mint a nagy közönségre. Ugyanez ismétlődött Milassin ügyvéd lakása előtt is, a hol Ugron úgy oldotta meg a vezérségre aspiráló két ügyvéd közt a vetélkedést, hogy egyikhez sem, hanem a vendéglőbe szállt.

A népgyűlést a sörház előtti kertben tartották. Milassin nyitotta meg az ülést, bemutatván a képviselőket.

Elsőnek Tompa Antal beszélt. Abból indult ki, hogy a jó szomszéd többet ér, mint a testvér, ő a szomszédkerület képviselője és eljött a jó viszonyt támogatni. Az ő kerülete erős kormányparti volt és sikerült a függetlenségi pártnak azt megnyerni. Eljött azon férfival, a kit nemcsak az ország, de egész Európa ismer, a kinek csak egy kívánsága, vágya van: hogy a haza boldog legyen. Mint jó szomszéd hozta el Ugront. A szomszédok éltetésével fejezi be beszédét.

Visontai Soma szolt ezután. Az országgyűlés befejezéshez közel, némelyek szerint már be is volna fejezve. Különböző hírek keringenek erről. A tájékoztatás ebben is épp az, mint a kormányzatban. De akármin legyen a puskaport szárazon kell tartani. Az Ugron-pártot az a tudat serkenti, hogy kiragadja az országot az elzsegyenedésbe hajtó korból. Az ő pártjuk teljesen kimutatja mi a programjuk. Mikor az összes parlamenti pártokat csüggedtség fogta el, az Ugron-párt volt az, a mely helyes jövőbe tekintéssel fentartotta a fegyvert, küzdött a függetlenségért, a magyar hadseregért, a magyar nyelv jogáért, Ausztriától való függetlenítésért. A nép ismeri különben a helyzetet, ismeri kik keresik fel s kik akarják javát. A ki a nép javát munkálja marttyrriá válik; a sajtó egy része ádáz támadást, rágalmat szór, de a párt megtalálja jutalmát a jövő győzelemben. Ugron most

fölkeresi párhíveit, hogy e rágalmakat leal- czázza. Bejárják az országot, hogy lássa a nép, kik akarják az ő javát. — A lelkes beszédet zajos éljen követte.

Ugron Gábor üdvözlö a megjelenteket a 48-as anyapárt nevében, mint ugyanazon elv híveit. A kérdések egész áradata áll — úgy mond — előttünk. A párt sürgeti az önnálló hadsereget és külügyi kormányzást. Az osztrák politika mindig viszályt hoz, magyar politika kell, mint volt a nagy Hunyady korában. A magyar politika nem idegenítette volna el tőlünk keletet; míg az osztrák politika minden baklövése a magyarok nyakába hárítatik. Külön hadsereget kíván, mert a magyar nemzet hadereje kapocsban legyen a nemzet összeségével. Míg más nyelv uralkodik felettünk, addig államiságunk eszméje nem hódíthat.

A vám és kereskedelmi szerződésről, kvótáról szólna, felemlíti, hogy az osztrákok eddig esedésen levették a magyart, most pedig már fenyegetőznek. Fenyegetik a kereskedőket, az iparosokat, megvonják az anyagi támogatást. Magyar veszedelem az ránk, hogy egy nemzetnek vagyunk adósai, ha ez haragszik ránk, úgy felmondással fenyeget, több irányban kellene pénzügyi összeköttetést keresni. Az aranyépenz szükségét fejtegetve, áttér az önnálló vámtérület sürgetésére. Mi az oka, hogy úgy lemegy nyers terményeinknek az ára? Az, hogy a keleti tartományok terményeit csekély vámmal bocsátja be Ausztria, míg azt feldolgozva drágán adja el nekünk, a külföldet meg elzárja tőlünk. Kezdetben csak az iparosok szólatok föl ez ellen, most már belátja a termelő is. Hivatkozik Szentés, H—M. Vásárhely stb gazdag alföldi városra, a hol évente milliókkal szaporodik a vagyonra a teher, mert a nép nem bírja magát tartatani a termésből, hanem a tőkét is meg kell kezdenie. A földbirtoknál is egyenlőséget kíván, a mint a hitbizományok nem adhatók el, ha adósság is terheli, úgy legyen a kis birtoknál is. A földadó leszállítást sürgeti, mert a földön, e hazai erőn van a teher, míg az idegen tőke kibívti. Az ország takarékosságát, a felesleges hivatalokat szüntesse be.

A választási rendszer is megváltoztatandó. A mostani képviselőválasztás üzet. A képviselők nagy része szavazó gép. A vitának legfőbb egy-egy miniszter nyikorog, mint egy rossz óra s azután jó a szavazás. A szavazati joggal élhessen minden önnálló polgár. Általános választói jog kell, úgy a nevet nem lehet megfélemlíteni, megvesztegetni; a szavazás pedig legyen titkos. Ha ez meg lesz, a nevet jobban becülik, nem üzik a papokat, építenek a nép számára is utakat, nemcsak a megye urainak, oly tisztviselőket választanak, a ki nem keresi a protekciót.

Örvend, hogy a magyar és szerb lakosság között testvéries hangulatot tapasztal, további összetartásra buzdít. Mi nem irigyeljük a nemzetiségek nyelvét, vallását, teljes szabadságot adunk.

Ápolják továbbra is a testvéri viszonyt, ugy nem lesz többé az az idő, hogy egymás ellen lehessen uszítani. Külön mit sem ígér a nemzetiségeknek csak azt, hogy mint testvéreket tekintik.

Ezután a független Magyarország lehetőségét bizonyítja, például hozván fel a szomszédos sokkal kisebb államokat.

A hallgatóság éltetésével beszédét befejezte. Hosszas eljenzés volt a válasz.

A délutáni vonattal a képviselők Ujvidékre mentek.

r. l.

HIREK.

Földhívjuk olvasóink figyelmét a f. hó 3-iki és 4-iki országos sport-ünnepélyről szóló közleményünkre, mely a rendkívül sikeresnek ígérkező versenyek érdekes részleteit ismerteti s a nézőt a győzelem esélyeit iránt már eleve tájékoztatja.

— **A választói polgárok figyelmeztetése.** A választási törvény intézkedése értelmében a választói névjegyzék minden évben július hó 5—25-ig a községhezánál közszemlére tétetik ki oly czézből, hogy az bárki által betekinthető legyen és netalán egyesek be, illetőleg az arra jogosulatlanok kireklamálhatók legyenek. A bácsmegei nemzeti párt felhívja a megyei elvtársakat, miszerint a jövő hó 5—25-ig kitett választói névjegyzékből meggyőződést igyekezzenek szerezni, hogy vajjon az 1897. évre összeírt választói névjegyzékbe fel leitte-e véve? s ha netalán abból a törvény ellenére kihagyattak, úgy a „Zombor és Videke” szerkesztősége készséggel és díjtalanul állítja ki az illetők által személyesen aláírandó folyamodványokat, melyek bélyegmentesek a be-reklamálásra. Megjegyezzük, miszerint a fel-szólamlások csakis júl. 5—15-ig fogadtatnak el, míg ellenben a kireklamások (csöbbe jutottak, eltéltek és nem magyar honpolgárok stb.) egész 25-éig eszközölhetők. A be-reklamáláshoz szükséges az adókönyvecske, sőt megbízatás utján harmadik személyek is élhetnek ily felszólamlásokkal. Kiváló figyelmebe ajánlja a bácsmegei nemzeti párt most ez évben a választói névjegyzék betekintését már csak azért is, mert a mostani országgyűlés mandátuma a 97 ik évben jár le s így törvény szerint a képviselőválasztások a jövő évben eszközözendők, hacsak időközben azt előbb fel nem oszlatják.

— Hangverseny és műkedvelői előadás.

A zombori kaszinó-egyleti dalárda a Tóth Kálmán-kör műkedvelő szakosztályának közreműködésével, 1896. évi július hó 3-án a zombori sport-egylet országos versenyé alkalmából a városi színházban hangversenyt és műkedvelői előadást rendez. Műsor: 1. „Nemzeti fohász”, ferlikar, Gaál Ferenczöl. 2. a „Román”, Mascagni „Parasztecsül” című operájából; b) „Zárdai dal” a „Nebántsvirág”-ból, enekli dr. Patajné Vida Etelka urnó. 3. a) „Millenárís dalarinduló”, ferlikar Zimay Laszlotól; b) „Árványhaj”, ferlikar gróf Festetich Leótol; 4. „Nocturne”, Mendelssohn Bódogtol, hegedű, zongora és harmoniumra. Előadják: Weber Mihály, Blumenthal Karoly és Milcsinszky Emma k. a. 5. „Magyar dalok”, ferlikar dr. Horváth Akostól. Ezt követi: Kukli-Prédikációk. Vigjáték I felvonásban. Irtá Moser G. (Rendező Szalay Frigyes. Ügyelő Mály István.) személyek: Feles Mihály, kereskedő Szalay Frigyes. Rózsa, neje Gallé Iren k. a. Moka Bogdán, tőkepenész, Heisler Zoltán. Dorotya, neje Jeszenszky J. k. a., Gyöngyös Márton, ügyvéd Szakács Lajos. Ilka neje, Fehér Vilma k. a., Pincér Mály István. Hordár **. Történik egy vasuti indóházban. Helyárak: Prosc. páholy 5 frt. Páholy 4 frt. Földszinti zartszék az első négy sorban 1 frt. a következő 5, 6, 7. sorban 80 kr. a többi sorokban 60 kr. Földszinti állóhely 40 kr. Karzati ülőhely 25 kr. Karzati állóhely 10 kr. Jegyek kaphatók Schön Adolf könyvkereskedésben és este a pénztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

— **Szerencsés operálás.** Vértési Károly, zombori ügyvéd már hosszú éveken át súlyos szembajban szenvedett. Bajja az utóbbi időkben már annyira súlyosbodott, hogy kenytelen volt magát egy operációnak alávetni. E czézből Becsbe ment a híres dr. Fuchs tanár s udvari tanácsoshoz, ki mindkét szemet oly kitűnő sikerrel operálta, hogy Vértési szemévilágát teljesen visszanyerte s most már ügyvédkedését is folytathatja.

— **Uj anyakönyvezetők.** A belügy-miniszter Bács-Bodrog vármegyében a bacs-vaskuti anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Szathmáry József községi jegyzőt anyakönyvvezető helyettesé Hallosi Kornél segédjegyzőt, továbbá a szabalyi anyakönyvi kerületbe anyakönyvvezetővé Aranyitzky Athanász községi jegyzőt nevezte ki.

— **Helyreigazítás.** Mult számunk vezércikkébe értelemzavaró sajtóhiba csuszott

be. Az utolsó bekezdés 7. sorában „befura-kodtunk” helyett „besorakoztunk” teendő, hogy a helyes értelem meglegyen.

— **A zombori ügyvéd egyesület f. hó 2-án d. u. 5 órákor** a Vadászúrt-szállás emeleti kistermében rendkívüli közgyűlést tart több fontos ügy megbeszélése végett.

— **Megjutalmazott tanító.** Holzmann Ignác, petrováci tanító a magyar nyelv sikeres tanítása és terjesztése körüli fáradozásáért 50 fnt jutalomban részesült a vallás és közoktatásügyi miniszter által.

— **Gépészmérnöki vizsga.** Müller Alajos, a zombori gymnasium volt jeles tanulója, a napokban a budapesti kir. műegyetemen letette a gépészmérnöki vizsgát. Az új gépészmérnök előbb külföldi tanulmányutára indul, s aztán kezdi csak meg praxisát.

— **Pályázat.** Az újívidéki szab. kir. város törvényhatóságánál polgármesteri, három tanácsnoki, egy főjegyzői, és árvaszéki ülnöki, egy tisztí főügyész, egy aljegyzői, egy alkalmi, egy pénztárnoki, két pénztár ellenőri, egy közgyámi, egy másodmérnöki, egy alszámvevői, két számtisztai állásra pályázat van hirdetve.

— **Csődmegezüntetés.** A szabadkai kir. törvényszék részéről Schulhoff Hermann szabadkai kereskedő ellen a csőd megszüntetett.

— **Állomás-név változása.** A magyar kir. államvasutak igazgatósága a kereskedelemügyi m. kir. miniszter rendeletéből a Bács-Bodrogh vármegyei helyi érdekű vasutakon fekvő Zentai szállások állomás nevét „Kardjad”-ra változtatta.

— **Villámütés.** Mult hó 25-én nagy zivatar tört ki Mátéháza pusztá fölött. Turcsányi András — Friedmann Samu ottani haszonbérnök kocsisa — a vihar elől egy fa alá menekült, de vesztére, mert a villám a fára lesújtott és Turcsányit agyonütötte.

— **Baleset.** Az ó-becsei zsillipépítésnél Szubotitsky Czvetónak jobb karját elkapta a gép és súlyosabb sérülést okozott.

— **A fürdés áldozata.** Kiss József temerini bádogos legény mult szombaton este lement a Tiszára fürdödni s bár jól tudott úszni, mégis egyszerre elmerült a víz alá s farsai nem is látták többé. A halászkó és molnárak rögtön keresésére indultak, de hasztalan volt fáradozásuk. Csak kedden reggel vetette fel a viz a hullát.

— **A dézsába fuladt.** M. hó 28-án Petrovácon Csányi János nevű gazdaember udvarán egy dézsában több gyermek fűrdött. Köztük volt egy másfél éves kis leányka is, kinek ez nagyon is megtetszett. Egy kis idő múlva az anya a ház előtti eperfára levelet ment szedni, de ebben az időközben — az anya semmire sem gondolva — a kis leányka a dézsa körül jártában beleesett és míg az anyja visszatért, halva találta a gyermekét. A dézsában alig volt 5—6 liter víz.

— **Fővárosi betörő Topolyán.** Máncis Artur budapesti betörő a napokban lezónázott B. Topolyára azon szándékkal, hogy a póstahivatali Wertheim-szekerény tartalmát zsebre vágja s azután urasan élni fog az országos kiállításon. A kivétel céljából délutáni 1 1/2 órákor a nyílt ablakon be is köszöntött oda s a kulcsokat is magához vette, de midőn a felső ajtót kinyitni akarta, a zőrege előhuzakodott a póstamester, mire a reményeiben megalódott futásnak eredt, azonban a csendőrök elfogták.

— **A cigánynő bosszúja.** Egy újívidéki ismeretlen nevű cigányszőnyeg és zsebbe vette, hogy az ő ura tilosba jár, a mi felett többször folyt a csutározás különféle eredményekkel. Végre is az asszony megcsalotta férje hűtlenségét és egy alkalmas pillanatban elmetszette az ura nyakát.

— **Választási mozgalmak.** A megyében már megindultak az akciók a mandátumok biztosítása avagy megszerzése érdekében. Zichyék négyülések által igyekezzenek a néppárt elhíttét magyából, — a hogy ők szokták a proklamációkban mondani — dús aratást szedni, a választó polgárok irányában egyszerre különös érdeklődés mutatkozik, — közelednek a választások. A megye egyes helyeiről már egész határozott lépésekről veszünk hírt, a melyek a jövő választások miatt rejtettek. Így a kulpini választók terület szabadelvű pártja m. hó 30-án Uj Soóven értekezletet tartott, melynek tárgyát a párt szervezkedése képezte. A kulpini szabadelvű párt Kolozsváry Sándor nyug. főszozolgabíró akarja képviselőjelöltnek felleptetni. Dr. Visontai Soma Újívidék orsz. képviselője pedig m. hó 24-én Újívidékre érkezett, hogy pártjának vezértagjaival a jövő választás ügyében értekezék

— **Sertésvész.** Ó-Becse községben a járványszerűen felleptet s így a sertés ki és bevittet ennek folytan be van tiltva. Zentán is fordul elő, különösen a tanyákon a sertések között néhány döglési eset, de az állatorvosi vizsgálat egy esetben sem állapította meg a fertészt sertésvész.

* **Égészsége és szépsége** ellen nagyot vétezik mindenki, aki kritika nélkül használja a széltében-hosszában hirdettet és laikusok által ajánlott szépség szerket. E tekintetben Magyarországon még nem volt tanácsadó: csak mióta dr. Jutassy József, az összes gyógytudományok tudora és specialista bőrgyógyász külföldi tanulmányai alapján különös szakmájává tette az orvosi kozmetikát, csak azóta talál a közönség szakembert, kihez komolyan és teljes bizalommal fordulhat a szépség hibák eltávolítása, a bőr ápolása és a szépség megóvása céljából. — A kéz- és arcbőr durvasága, tisztatlansága, szepelő, májfoltt, anyajegy, lencse, szemölcs, bőratka (mitesszer), pörsezés (wimmerli), izzadás, hajkorpa, hajhullás, kelletlen szőrök (női bajusz és szakál) stb. nem csodaszerektől mulnak el, hanem csak egyszerű orvosi kezeléstől. Ugyszintén a szépség megóvásának és fentartásának titka is csak a bőr (teint) helyes ápolásában (mosdás, szappan, arcpor stb. megválasztása) rejlik, ami egyén és korszerint változó. Dr. Jutassy lakik **Budapesten VII. Erzsébet-körút 22.** rendel 10—1. 3—5. Levelekre válaszol.

Foulard-selymet 60 krtól 3 fnt 35 krig méterenkint — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzattal és sznekekben, u. m. fekete, fehér és sznes Henneberg selymet 35 krtól 14 fnt 65 kr. méterenkint sima, csikos, kockázott, mintázott damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzattal s. a. t. a megrendelt áru r **ostabér és vámentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultkával küld: Henneberg G. (cs. és k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros. és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztható. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 2**

Tompa Antal beszámolója.

Tompa Antal az ó-kanizsai kerület függetlenségi és 48-as párti képviselője vasárnap tartotta meg beszámolóját Adán és a szomszédos községekben, mely célból a közszeretben álló képviselő szombaton este utazott el Budapestről Ugron Gábor, Visontai Soma, Bartos nyug. táblai bíró és több más barátja kíséretében.

Vasárnap d. e. 10. órákor robogott be a vonat, mely a képviselőket hozta, az adai

pályaudvarra, a hol fellobozózt kocsisor várta az érkezőket.

Az adai piac téren aztán óriási közönség előtt mondotta el Tompa Antal beszámoló beszédét, a melyben mindenek előtt a politikai helyzetről nyilatkozott, majd a vallásszabadságot és a nemzetiségek közti jogegyenlőséget méltatta.

Tompa ezután a kerület helyi érdekei felől nyilatkozott, majd áttért a jövő programjára. Programpontok gyanánt az önálló vámtérület és bankot, a földadó leszállítását, az általános szavazati jogot, a börtzereformot és ezzel kapcsolatban a börtzereformot, a katolikus autonómiát és kongrua rendezését jelölte meg. Végül még rámutatott a viczinálisoknál előforduló túrhetlen visszaélésekre és a kvóta felemelése elleni tiltakozással végezte nagy hatást keltett beszédét.

Tompa után Visontai Soma beszélt, kitartásra buzdítva a népet a függetlenségi lobogó mellett, majd Ugron Gábor kívánta hallani a több ezerre menő polgárság.

Ugron Gábor óriási lelkesedéssel beszélt a függetlenségi párt törekvéseiről, melyeknek megvalósítását minden igaz magyar polgárnak kívánni kell.

A képviselőket és a hozzájuk csatlakozott községi küldötteket hosszú kocsisor kísérte ezután a szomszédos Monoly községbe, amelynek lakosságát a főispán által ó-kánizsai ellentüntetést rendezett népnünpély sem tudta összetartani.

A község és a vidék lakóinak legnagyobb részét itt szerbek képezik, akik a pópa vezetés mellett testületileg jöttek el Tompa, Visontai és Ugron beszédjének a meghallgatására.

A függetlenségi és 48-as párt szónokai meggyőzték a derék szerbeket, hogy minden hű magyar, akármilyen legyen is az anyanyelve, egyenlő polgára kell hogy legyen a hazának.

E szavak hosszantartó éljenést eredményeztek és a szerbek igaz hazafisága már abban is kifejezésre jutott, hogy az este tartott nagyszabású banketen több százan megjelentek és nevökben Popovics, a szerb pópa fia üdvözölte Tompa Antalt, a ki szép beszédében köszöntötte fel választóit.

Hétfőn kora reggel tovább utaztak a képviselők Ó-Becse felé, de Petrovoszellőn megállót tartottak, a hol nemzeti színű zászlókkal várta a nép őket.

Itt ismét Ugron Gábor mondott nagyhatalús beszédet, mire a petrovoszellőiak közül is többen hozzájuk csatlakozván, bevonultak Ó-Becseré. Az ó-becsei beszédekről lapunk más helyen ottani tudosónk számol be.

Ugron Gábor és Visontai Soma az értekezlet befejezése után átrándult Újívidékre, hogy tekintettel a közelgő választásokra, az irányadó férfiakkal érintkezésbe helyezkedjenek. Tompa Antal és többi barátai pedig Adán és Szabadkán keresztül visszatértek Budapestre.

Népnünpélyek.

Schiller isteni szikrának, az Eliseum leányának nevezi az örömet az ahhoz intézett magasztos költeményében. Nines is lelkesítőbb semmi a világon a közörömnél, mikor várta a százak és ezrek arczáról

gyujtónak felénk sugárzik, és alig lehet ember, ki a hangosra megnyilatkozó örömrában, még ha a legsötétebb embergyűlölet is, maga is ki nem gyulladna, el ne lenne ragadtatva.

Az osztály, a vallás, a nemzetiség és az életnek százféle, az embereket elválasztó ellentétei; — a gyűlölet, a harag elmerülnek a vígság zajában és az emberek mint testvérek állanak az általános örömben szemben egymással.

Eléggé méltányolták azt a régi görögök, midőn minden 5 évben nemzeti ünnepélyre összegyűlekedtek az olympiai játékokra a szellemi és testi erő mindenféle versengés és a muzsák vig játéka mellett. Ezen játékok később központjaivá lőnek a különféle műveltség, vérmérséklet, állami érdekekre nézve egymástól oly elütő görög néptörzseknek és ezek voltak okai Görögország nagyságának, mely letiportatta a perza uralmat

A világhódító rómaiak is a közös népnepélyeket fontos állami szempontból, — a polgárok önérzete és faji összetartozásáig végett, — rendezték a fórumon, — azonban ezek későbbben igen elfajultak, akkor ugyanis, midőn népvészítő stréberek kortes eszközeivé alacsonyultak le, — és a „panem eturiceses lett a jolszava a zajongó csöcselőknék.

Franciaországban is vannak népmulatságok, a köztársaság évfordulójakor és más napokon, az egész országban vannak népnepélyek, melyeket az ország, a kerület és a község fedez; — itt aztán a legszegényebbtől a leggazdagabbig lelkesen érzi minden francia, hogy a nagy köztársaságnak polgára.

Nálunk nem fogja fel a kormány és annak hangadó emberei az ilyen népnepélyek nagy nemzetiségi, a kedélyeket egyesítő fontosságát; ösztönzést és impulzust ezekre sehol sem ad. Nálunk, ezen nemzetiségi oly poliplitt és itt-ott ellenségesen egymással szemközt álló néprétegekben hatalmas állami tényezőnek bizonyulna ilyen népnepélyek rendezése nem egyedül a fővárosban, de a vidéken is.

Van nekünk amugy is évente át egy közös ünnepünk: Sz. István király ünnepe, mely országos ünnepnek van törvényileg rendelve; jó lenne akkor a szabadban, kint a község előtt, és annak összes lakosainak közbenjöttével, — lövészjáték és mindenféle látványosságok mellett általános népnepélyt rendezni; hadd jönnének össze és osztozának a felvillanyzó közörömbben a különféle nemzetiségek, a melyek egész éven át külön negyedeikből, de még külön mulató helyeikről ki nem kukkantva — jóformán még egymást sem ismerik, egymásról mitsem tudnak.

A millennáris ünnepélyek alatt, melyek együttesen szerveztettek, láttak, hogy mily örömmel vettek részt azokban a nemzetiségek, elfelejtvén minden haragot és visszavonást, mily szívesen közeledtek egymáshoz, szóval látták, hogy minő jó érzés lakik e népben; csakis alkalmat és módot kell nyújtani, hogy egymást feltalálják.

A közszellemet, a rokonszenvet, az összetartozás érzetét kell az annyi

mindenféle érdekközlő által szétzilált népműnkben, ápolni és fejleszteni és azt semmivel jobban el nem érjük, mint az öröm dolejes gyujtó hatásával, a népnepélyek rendezésével, — mit az intéző körök figyelmébe ajánlunk.

Majosi.

IRODALOM.

A „Vasárnapi Ujság” június 21-iki száma 26 képpel jelent meg, melyek legnagyobb részt a június 8-iki ünnepélyekre vonatkoznak, s a díszmenet különféle mozzanatait tüntetik föl. Közlemények közül fölemlítjük: „A mi díszmenetünkről” (23 képpel a június 8-iki díszmenetről). — Költemények: „Föl föl, a hegyre.” Fejes Istvántól. — „Othon” Justh Belától: „A felföld” Sajó Sándortól. — Regénytár: „Zúdorok.” Regény, írta Gyarmathy Zsigáné (Neogrady Antal eredeti rajzaival), „Senki fia” Verne Gyula regénye (az eredeti francia kiadás rajzaival). — „A házasság a XVI. és XVII. században.” — „Régi zászlok a díszmeneten.” — „Az utolsó pozsonyi koronázás” Vajtktól. — „A Habsburgok jelszavai.” — „A banderium” Mikszáth Kálmántól (Jantjy Máttyás eredeti rajzaval s Divald, Weinwurm fényképekkel, Janvitz Emil és Kosztolányi M. amatőrök fényképfelvételeivel). — „Az ezredévi ünnepélyek.” — Irodalom és művészet, Közzintézetek és egyletek, Sakkjáték, Keptalány, Egyveleg, stb. rendes heti rovatok egészítik ki a lap tartalmát. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok”-kal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában, (Budapest, IV., egyetem-utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél évre csak 1 frt 20 kr.

Eleven élet tapasztalható most minden téren. A nagy nemzeti ünnep hullámzásba hozta az egész magyar társadalmat. A nemzetközi, világra szóló kongresszusok pedig a művelt külföld figyelmét irányítják reánk. Nemsokára megérkeznek az európai parlamentek küldöttéi is, hogy a magyar fővárosban megtartsák az interparlamentari konferenciát. A „Magyarország” politikai napilap az, mely jól berendezett hírszolgálatával igazán nagy munkát végez. De a „Magyarország” tartalmánál fogva is részesül a közönség tejszérésre, mert jól értesültsége, élénk és változatos tartalma a művelt közönség igényét a legteljesebb mértékben kielégíti. Vezér cikkeit **Bartha Miklós** írja, kinek ragyogó tolla ma egyedül áll a magyar irodalomban. **Bartha Miklós**nak a Magyarországnak megjelenő vezércikkei oly óriási érdeklődést keltenek a közönség soraiban, hogy egy-egy cikke valóssággal eseményszámba megy. A „Magyarország” szerkesztője **Holló Lajos**, orsz. képviselő, helyettes szerkesztője **Inczedy László**. A „Magyarország” előfizetési ára: negyedévre 3 frt 50 kr. egy óra 1 frt 20 kr. egész évre 14 frt. Az előfizetési pénzek legczélszerűbben póstaútvánnyal a kiadóhivatalba küldendők. (Budapest, Sándor utca 2. sz.)

„Áldozatlángok.” Tüzes versekben megírt panaszhangokat foglal magában a fenti címet viselő kis versfüzet. Jobbára olyan darabokból van összealkotva, mint a minők az élelapok aktuális vezérvei, avval a különbséggel, hogy a huszonegy költemény java részét maga a milleniumi tette alkáltsá, más része pedig hazafias dalokból áll. A szerző, ki „**Pártatlan**” álnév mögé bujt, különösen az elidegenedés, a maradásig s az önző államférfiak ellen fordul és dalainak hangja ugyan korántsem ódai szárnyalás, de azért elég erősen harsog. Egy-némelyikének a technikája gyöngye, hanem az érzelmi szépek, és a mi fő, rég meglevő és igazán megszólalni érdemes bajokat ostoroz, és nagyon

is elkorcsosodott felszégések ellen fordul. A szerzőnek is csupán ez lehetett a célja, nem pedig irodalmi babérok szerzése, és ebből a tekintetből bátran lehet az 50 krajcáros füzet megszerzését a publikumnak ajánlani. Egyik darabját mai mellékletünkben közöljük. A megrendelések az „**Áldozatlángok**” kiadóhivatalához, Budapest, Ór-utca 9. II. em. 11. sz. intézőndők. Tanítók és tanulók 30 kron kapják a csinos külsejű versfüzetet.

Párisi Divat. Magyar divatlapok révén ismerni meg a külföldnek s mindenekelőtt a divat fővárosának, Párisnak izlését és a divat terén való alkotásait, mindig nehézne tejszett a magyar közönség előtt, mivel csakhamar észrevették, hogy némely lap vagy nem tudja teljes képét adni a párisi divatvilágnak, vagy csak késve hozza a képeket, melyek után a közönség indulhat. Főtörökvése „**Párisi Divat**”-nak az, hogy olvasóközönséget, a hölgyeket mind a divat vagyis a nagyvilági élet, mind a család vagy háztartás körében utmutatásokkal, tanácsokkal lássa el. Hogy a hölgyek a divatban csakugyan a lehető leggyorsabban megismerkedhessenek azzal, a mi Párisban a legújabb, arról a lap úgy gondoskodik, hogy fényképfelvételek után mutatja be azokat a model ruhákat, melyeket a párisi Felix, Fournery, Worth, Redfern stb. műtermek alkottak meg. A lap párisi levelezője Mme de Broutelles, londoni tudósítja Warren Ashworth Jessie, külön a lap számára írt levelekben adják hírül a két nagy világvaros divatujdonságait. Az ábrák mellett a társadalmi élet, a háztartás, a nagyvilág minden kérdésére vonatkozó cikke foglalnak helyet, továbbá számos kézimunka-ábra. A lap borítéká részben a szerkesztő posta foglalja el, niert a szerkesztőség ennek révén ép úgy mint a megrendelések, bevasárlások elvégzésével is segítségére van olvasóközönségének, mely a lapban e két év alatt is felismerte már azt a közlőnyt, a mire a művelt magyar hölgyközönségnek eddig is szüksége volt.

Kossúth Lajos, Gróf Széchenyi Istvan és Deák Ferencz emlékeit fogja három díszes érczkoszorúval megörökíteni a napokban a hazánkba érkező amerikai magyar zarándok-társaság. E három érczkoszorút mutatja be pompás kivitelben az „Ország-Világ” legutóbbi száma. Ezenkívül még 70 kép pompazik az „Ország-Világ” és számában, melyek közül felemlítjük azt a gyönyörű képsorozat Magyarországnak múltjából és jelenéből, továbbá az Amphitheatrumbot, és egy sereg népszerű, közkedelt czigányprímás arcképet. Cikkeket és verseket írtak e számban: **Dr. Váradi Antal**, **Adorján Sándor**, **Buday László**, **Gróf Bathányi Ervin**, **Gróf Vay Sándor**, **Dr. Falk Zsigmond**, **Kezy Gyula**, **B. Virág Géza**, **Dr. Feleki Sándor** és **Justh Béla**. A rovatok gazdagsága, a képmagyarzatok bősége, valamint a talányok és egyéb érdekes apróságok halmazá teszik az „Ország-Világ”-ot összes illusztrált heti lapjaink között a legérdekesebbe. E mellett a legolcsóbb lap is, amennyiben előfizetési ára negyedévre 2 frt, félévre 4 frt. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal. (Budapest V. Hold u. 7. sz.)

Elnöki megnyitó beszédet tartott a szabadkai ügyvédi kamarának 1896. évi május 24-én ült közgyűlésén **Pankovich Andor**, az ügyvédi kamara elnöke. — A lendületes és egyszerűsmdind érdekes beszédet, melyet annak idején lapunkban is közzétettünk, most a kamara választmánya könyv alakban kiadta.

Ünnepi beszéd. Magyarországnak ezeréves fennállásának megünneplése alkalmából a zombori zsidó templomban 1896. május 10-én tartotta **Dr. Fischer Mihály** főrabbi A megragadó egyházi beszéd, melyet lapunk is egész terjedelmében közölt, most a zombori hitközség elhatározása folytán könyvalakban is megjelent.

Hirdetések

Elragadó szép szövetminták magán vásárlóknak ingyen és bérmentve. Dus tartalmu mintakönyv, a milyen még nem létezik, szabóknak bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék

Peruvian és Dosking a magas Clerus számára, előírás szerinti szövetek cs. és kir. tisztviselő egyenruhákra, továbbá a rokkantak, tüzoltók egyenruháira, kocsiáthuzat, loden-szövet vízmentes vadászöltönyökre, mosószövetet, utazó plédok 4—14 ftig stb.

Dicséretes, becsületes, tartós, tiszta gyapot, szöveteket, melyek alig ütök meg a szabónak fizetett árat, ajánl

Stikarofsky János,

BRÜNNBEN.

A legnagyobb posztó-raktár fél millió értékben. Szétküldés utánvét mellett.

Verseny nélkül!

- 1/4 Kanavász I. a. dunna áthuzatokra és kötényekre méterenkint 18 kr.
 1/4 Kanavász " maradékokban 17 "
 1/4 Vászón I. a. " 20 "
 1/4 Oxford ingekre " 13 któl 22-ig!

Rumburgi vászon
24 méteres 6 frt —

Kék moll lakatos öltönyökre és kötényekre méterenkint 22 kr.

Zemphir a legdivatosabb mintákban, blouze-okra, szoknyákra és kő:ökre méterenkint 20 "

Ugyanily minőségben vászon- **lepedőket, törülközőket és asztalkendőket** szállit bámulatos olcsó áron, utánvét mellett

Ig. E. Lederer

szövész

Nachod (Csehország)

6348 sz.

tkv. 896

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Szilágyi Mór ügyvéd végrehajthatónak Müller Terezia férj. Róth Józsefnő végrehajtást szenvedő elleni 20 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területen lévő Kerynya községben fekvő a kerynyai 822. sz. tjkvben A. I. 1. sorsz. a. foglalt Mutter

János és neje Müller Rozáliát 1/2 részben és Müller Terézia nevében 1/2 részben álló (359—360) hr. 176. ó. i. sz. egész ház és 240 □ öl beltelekre tekintettel az 1881. 60. t.-cz. 156. §-ának c.) pontjára 320 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1896 évi augusztus hó 24 ik napján délelőtt 10 órakor Kerynya községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett

árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyiministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1896. évi május hó 31 napján.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Radány,
kir. tszéki bíró.

Képviseelője a Premier Cycle Co. Cowentry-i, a eidel és Neumann dresdai, The Schmth glasgovi, valamint több hírneves gyáraknak az Alföldön egyedüli képviselője

!!! Legolcsóbb bevásárlási forrás!!!

Kemény Lajos

kerékpár raktáros
Hód-Mező-Vásárhelyen,
Főter.

Ajánlja az érdeklődők b. figyelmébe a legújabb rendszerű **kerékpárok**, ugyszintén **kerékpárrészek és felszerelési cikkekkel** dusan felszerelt raktárát jutányos árak és kedvező fizetési feltételek mellett

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöletnek, több kerékpár vásárlása esetén minta-gépekkel megjelenek.

Betanítás vevőknek ingyen.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Zomborban már több kitünő gépem van forgalomban előkelő kerékpár egyesületi tagoknál.

A lehető legszolidabb kiszolgálásról t. vevőimet biztosítva, vagyok teljes tisztelettel

Kemény Lajos.

Használt kerékpárokat vásárlás esetén illő árban becserelek.

A
„ZOMBOR és VIDÉKE“ könyvnyomdája

ZOMBOR.

Elvállal mindennemű szakmájába vágó munkák gyors, pontos és kifogástalan elkészítését, csinos kiállítás és a legolcsóbb árak mellett.